

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

conuentio fit in scriptis per notariū redacta, nō dici- tur contractus perfectus, quādo inter contrahentes actum fuit, q̄ contractus nō ualeat, nisi in scriptis fue- rit redactus, & sic ex conuentione partium scriptu- ra ad esse contractus requiratur, secus si solū ad proba- tionem contractus scriptura regeretur, ut quia di- ctum esset, quōd de contractu fiat scriptura, nō autē quōd contractus aliās non ualeat, ut declarant Bar. & alii in d.l. contractus. Concordia ergo in casu no- stro potuit fuisse perfecta, quamuis de ea postea esset scriptura publica facienda. Præterea de hac scriptura unus dumtaxat testis deponit, ergo &c. Et hæc in præ- senti consultatione dicta sufficiant, quæ iuris esse exi- stimo. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 *Ius canonicum, quando agitur de periculo anime, est in utroque foro seruandum.*
- 2 *Debitor, uel eius hæres an, & quādo actionem, & obligationem ad uersus creditorem etiam de iure canonico præscribat, siue sci- at, siue non sciat se esse debitorem.*
- 3 *Et an mala fides, & peccatum tunc ad impediendam præscriptio- nē iuxta dispositionem iuris canonici prohibentis præscriptionē propter malam fidem, & conscientiam rei aliene considerentur. Ius canonicum prohibens præscriptionem propter malam fidem, et conscientiam rei aliene, & peccatum procedit in actionibus reali- bus, & in iis, que possideri possunt, non autem in actionibus per- sonalibus ex cursu temporis ob negligentiam non petentis tollen- dis, seu præscribendis.*
- 4 *Dispositio. l. sicut. C. de præscrib. 30. ann. loquens de præscriptione iurium & actionum non est per ius canonicum correctæ.*
- 5 *Et ea maximè in hærede debitoris est in quocunque foro seruanda.*
- 6 *Actio etiam sciens debitor ex cursu temporis tollitur, quando lex uoluit eam tolli in pœnam habentis actionem.*
- 7 *In pœnalibus conscientia non ardeatur.*
- 8 *Actiones tempore extingui etiam iura canonica permittunt.*
- 9 *Præscriptio quadragenaria, etiā debitor sciens, aduersus actio- nem personalem de iure canonico datur.*
- 10 *C. fin. de præscriptio. } concordantur, & declarantur. c. 1. de præscri. in 6. & c. possessor de reg. iur. in 6.*
- 11 *Iura, actiones, & persona debitorū obligate possideri nō dicuntur.*
- 12 *Debitor cum mala fide actionem personalem aduersus credito- rem præscribens, potest contra eum agi extraordinarie per officium iudicis per uia denunciationis enagelice, seu iudicialis.*

E P I T O M E.

DEBITOR, uel eius hæres uerisimiliter ignorans ex cursu annorū triginta, & magis quadraginta, actio- nem personalem aduersus creditorem etiam de iure canonico præscribit, & creditor, uel eius hæres ab agendo ppter huiusmodi præscriptionē repellatur.

C O N S I L I V M LXXXI.

M I S O instrumento depositi librarum trecentarū factō de anno 1499. in quo Frar- ciscus depositarius promisit infra trieniū depositum huiusmodi do. Bartholomæa soluere, cum nunc ambobus mortuis hæredes do. Bartholomæa ad restitutionem dicti depositi contra hæredes Francisci agant, dubitatur, an dicti hæ- res agentes excludantur. Et de iure ciuili non est du- binū, q̄ actio dicti depositi cursu. 30. annorū fuit extincta l. sicut. C. de præscri. 30. ann. Sed de iure ca- nonico, q̄ quod propter periculum anime est in utro- que foro seruandū, ut habetur per glo. in c. 1. de noui- ope. nunc. & scrib. in c. 1. extra de const. maius du- bium existit. At q̄ postpositis, & omiſſis opin. diuer- sis, quæ in hoc articulo reperiuntur ab Abb. relat. in c. fi. extra de præscri. quas referre longum esset, si ipsi contrahentes superessent, qui de solutione, & satisf-

facione notitiam habere præsumerentur ad glo. ff. pro suo. & ad not. plenè in c. si uigilanti scrip. forte uerius uideretur, quōd ob scientiam toris saltem præsumptam, a qua peccatum non esset creditori præclusa uia agendi d. c. scri. & c. possessor. de regu. iur. in 6. Sed ex quo des utriusq; solū supersunt, qui uerisimiliter defuncti ignorat, & iustam ignorantie causam re dicuntur l. qui in ius alterius ff. de regulat. iuri de iure potest, quōd creditor, uel eius hæ- res ab agendo contra hæredem Francisci et quoniā stante cursu longissimi temporis, annorū xlvij. à die facti depositi, & annorū xlvij. potuit heres debitoris credere, & existimare fuisse solutum, cum non sit uerisimile, quōd tanto tempore negligens fuerit in petendo actione personali sibi debebatur, quæ ratio ipso creditore, ut habetur ex iis, quæ ponit cū quis. de reg. iur. in 6. Præterea in principere de mēte Host. est in summa de præscrip- tione, quōd imputandū sit negligentia illius, potestate fuit agere l. pure §. n. ff. de doli in fin. in fin. C. de edi. diui ad. tollen. cū glo. in principio soluisset, & instrumentū nō in- peratum, uel de solutione instrumentū in- factū, uel fortè fuisse amissum, quod uel ex cursu lōgissimi tēporis, nō ne iniquū esset, uel bis idē exigere. l. in bona fidei. ff. de reg. iur. in casu, quo debitor adhuc uiuere, nec- cati ex ipsius scientia prouenientis ppter negligentiam se defendere nō ualere, ut in d. c. fin. cū ibi nota in casu, quo duntaxat des utriusq; super essent, non debet hæres ab hærede debitoris exigere ppter dubiū, p- exigēdo illud, quod potuit dici solutū, credi- toris certus esse nequeat, q̄ non fuerit solutū, militer hæres debitoris certus nō sit, q̄ fuerit propter quod dubiū hæres debitoris ab exigēdo finire debet, quia in dubiis tutor uia est delig- consuluit extra de uisur. Et maior præsumptio hærede debitoris ob tā magnū temporis cursum tantū negligentia creditoris, qui per tēpus lō- mū tacuit, quoniā q̄ iura canonica, quæ prop- lam fidē præscriptionē contra conscientiam cōsiderant malā fidē possidētis rē. c. possessor. iur. in 6. c. 1. de præscrip. eod. lib. & c. extra de tamē cōsiderant negligentia non petentis, quā iura uoluerūt actiones personales ex tē- rū. 30. toli, quia in personalibus mala fides possessor nō potest cōsiderari, nā debitor ad- dici actionē possidere, ueluti infra dicitur. in casu, quo debitor, & creditor superuenerunt cursu longissimi tēporis, uidetur creditor quoniā peccatū, quod est in realibus cōsiderat- cū possidens rem alienā nō dicatur illam ten- consensu domini, cui cōpetit rei uendicatio, & considerabile in actionibus personalibus, in quibus nullus regulariter obligatur, nisi cōsentus utriusq; interueniat. l. sicut. C. de act. & obliga. Vnde in- gationibus personalibus debitor rē, seu summā debet, donec ab eo exigatur, de cōsensu credito- lā tenere, & possidere dicitur, & ideo ex cursu lon- simi tēporis potest obliuisci q̄ illā creditor debet, & si recordatur, præsumere potest, creditor se illā sibi donare, ex quo eā nō petiit, nā parat- qui per tā lōgū tēpus suū repetere omittit, & hoc facit, tūc pp maius periculū peccati, cū cō- q̄ res debita soluta fuerit, tutor uia p aia est da. d. c. consuluit. Et propterea negligentia credi-